

Vijfjarig TUA verbindt kennis in West-Vlaanderen

Filip Santy, Senior Consultant TUA

Blommeghem: een neogotisch kasteeltje in Marke. Hier werken vijf mensen voor de Technische Universitaire Alliantie voor economische transformatie in West-Vlaanderen, in het kort TUA (West). Onopvallend, maar vijf jaar na de oprichting van TUA weten wel alle hogescholen en universiteiten de organisatie te appreciëren.

“We zijn een provinciaal agentschap dat samenwerking en contacten stimuleert tussen de vier instellingen voor hoger onderwijs in West-Vlaanderen: Howest, KU Leuven, UGent en VIVES”, legt **directeur Charlotte Destoop** de opdracht van **TUA West** uit. “Daarnaast willen we ook de in het hoger onderwijs aanwezige kennis dichterbij het bedrijfsleven brengen. Want de doorstroming tussen die twee werelden kan toch nog beter. De voorbije vijf jaar boekten we al een flinke vooruitgang, ook dankzij de expertengroepen van docenten en onderzoekers die we telkens voor hun gedeelde werkveld uit de verschillende kennisinstellingen samenbrachten. Het viel ons toch wel op dat ze elkaar binnen TUA voor het eerst ontmoetten. Ondertussen zijn die contacten gegroeid, is het netwerk uitgebreid en zien we positieve evoluties. Zo slagen we erin om Europese projecten op te zetten die heel wat middelen naar onze provincie halen en die hier het wetenschappelijk en toegepast onderzoek en de ontwikkeling versterken. Het is niet West-Vlaams om op te scheppen, maar we zetten flinke stappen vooruit. Bovendien is West-Vlaanderen de enige provincie waar een instelling als TUA bestaat. Ik heb soms de indruk dat de universiteiten West-Vlaanderen als een proefzone zien voor experimenten.”

Einde aan de onderinvesteringen?

Toch horen we soms dat het hoger onderwijs in West-Vlaanderen wat benadeeld is en dat er meer middelen moeten komen? Dat de braindrain moet

foto Luc Demiddele

worden gekeerd met bijvoorbeeld eigen masteropleidingen?

“Klopt”, bevestigt Charlotte. “Vorig jaar voerden we samen met de **POM West-Vlaanderen** een studie uit naar hoeveel onderzoeksmiddelen er naar West-Vlaanderen komen. Op het vlak van R&D op bedrijfsniveau mag de provincie dan goed scoren, voor de kennisinstellingen bleken we toch behoorlijk onderbedeeld. Onder meer met onze projecten doen we hier nu wat aan.

Het Vlaams regeerakkoord voorziet in de vervollediging van het aanbod hoger onderwijs in West-Vlaanderen. In uitvoering hiervan besliste de Vlaamse Regering eind vorig jaar om vijf miljoen euro subsidie toe te kennen voor de ontwikkeling, voorbereiding en opstart van master-na-masteropleidingen en postgraduatoren.”

Gedeputeerde voor Economie en Hoger Onderwijs **Jean de Bethune**, ook voorzitter van TUA West, beaamt: “Bij het provinciale middenveld leeft zeker de vraag naar meer economische en technische opleidingen. Vreemd is dat niet, want overal in Vlaanderen kampt men met een tekort aan technische profielen. De West-Vlaamse sociale partners, werkgevers én werknemers, zitten op hetzelfde spoor. Die extra middelen bieden een kans om verder de brug te slaan tussen de West-Vlaamse kennisinstellingen en het bedrijfsleven. Het provinciaal Socio-Economisch Overlegforum suggereert onder meer een gemeenschappelijke master-na-master op het kruispunt van economie en technologie. Gemeenschappelijk, omdat alle hogescholen en universiteiten een inbreng kunnen doen, elk vanuit hun eigen specialisatie en met zo mogelijk biddiplomerings op het einde van de rit.”

Het thema van dit nummer van *West-Vlaanderen Werkt* is investeren. Wie de provincie doorkruist, ziet dat er op heel wat campussen flink wordt gebouwd. Heeft TUA daarin ook een rol?

Charlotte Destoop: “Aan de bakstenen op zich niet. Wat TUA vooral doet, is Europese cofinanciering zoeken voor de inrichting van en investering in infrastructuur en labo’s. Wij focussen daarbij op de economische speerpuntclusters die West-Vlaanderen vooropstelt (*n.v.d.r.*: mechatronica, machinebouw, voeding, blue energy en nieuwe materialen). Binnen elk van die sectoren kunnen we voorbeelden geven van realisaties in afwerking of aanbouw. Ik denk bijvoorbeeld aan de nieuwe labo’s van de KU Leuven rond nieuwe materialen en rond machinebouw en mechatronica. Bij VIVES hebben we meegeholpen aan het We-Lab for Health, Technology en Movement, dat producten en diensten voor de zorgsector ontwikkelt en verbetert in cocreatie met bedrijven. Voor de UGent zijn we betrokken bij een onderzoekshal rond Vegitec en bij Howest zijn er heel wat investeringen in Artificial Intelligence en Augmented & Virtual Reality.”

Wat is dan de meerwaarde van die investeringen voor het provinciale bedrijfsleven?

“Een eerste meerwaarde is de nabijheid: labo’s in eigen streek. Voor veel bedrijven is de ring van Antwerpen of Brussel echt wel een barrière. Maar nog belangrijker is dat we hier inzetten op specifieke vaardigheden en thema’s die in de rest van Vlaanderen niet aan bod komen. We proberen unieke expertise in huis te halen. De combinatie van nabijheid en de sterktes van elke kennisinstelling is zeker een meerwaarde.”

Niet alle kmo’s hebben de mensen en middelen om een weg te vinden naar de kennisinstellingen. Hoe kan TUA hierbij helpen?

“Dat is inderdaad een uitdaging. Maar we startten onlangs een project op om vragen van kmo’s in verband met hun producten of hun productie- en innovatieprocessen te matchen aan een

hogeschool. Dan zetten we hen samen voor een traject. Sinds de lancering in september loopt dit goed. TUA zoekt dan per vraag een partner met de juiste expertise. Met de collega’s van de **POM** werkten we daarvoor een **kenniswijzer** uit (**zie ook op pagina 10**). De vragen vanuit de kenniswijzer behandelen we eerst intern. Vinden we niet meteen de juiste contactpersoon, dan zoeken we andere mogelijkheden. Voor de kmo is die ondersteuning en matchmaking gratis. Komt er later een samenwerking uit, dan kunnen we een contract opmaken. Zo nodig is ook funding mogelijk voor de eerste stappen. Een eventuele kostprijs mag zeker geen drempel zijn om samen te werken.”

Brains in The Far West

Zijn er dan toch voldoende brains in de provincie?

“De braindrain blijft inderdaad nog altijd een belangrijk aandachtspunt, maar we zien wel dat er zich binnen de provincie interessante onderzoeksgroepen vormen, die niet alleen tewerkstellingskansen bieden aan tal van hooggeschoolden maar ook buitenlandse onderzoekers aantrekken.”

Hoe kijkt men vanuit de Vlaamse academische wereld naar wat vaak The Far West wordt genoemd?

“Ik heb toch de indruk dat men meer en meer inziet dat een aanwezigheid in West-Vlaanderen niet onbelangrijk is. Mits een aantal voorwaarden worden vervuld en er een goede keuze van opleidingen volgt, is er een bereidheid om in onze provincie te investeren. Dit kan door het economische weefsel alleen maar op gejuich worden onthaald.”

TUA West
Van Belleghemdreef 6, 8510 Marke
info@tuawest.be
www.tuawest.be